

Dags för återreglering av elmarknaden?

Referat 2022-12-07 Bengt Ekenstierna

Bengt Ekenstierna hälsades välkommen tillbaka till LTH, där han studerade till Civilingenjör för mer än 40 år sedan. Han har sedan varit verksam inom Sydkraft/E.ON-koncernen, där han haft ett antal olika projektledar-och VD-positioner. Som pensionär/ konsult med ett antal styrelseuppdrag har han nu engagerat sig i debatten om de höga elpriserna, med skarp kritik av den nuvarande elprismodellen och passiviteten hos svenska politiker och myndigheter att göra något åt detta.

BEKEN-teamet består av ett antal personer med långvarig bakgrund på olika positioner inom elbranschen. De är opolitiska och har inga finansiärer. Syftet är att sprida kunskap om hur elmarknaden fungerar och skapa debatt som leder till att nuvarande elmarknadsmodell justeras.

BEKEN-modellen innebär, med en mycket förenklad beskrivning, att priset på el sätts utan hänsyn till exporten av el och priset på el i mottagarländerna. Rent fysiskt påverkas vare sig export eller import av el, endast priset reduceras.

Regeringarna såväl före som efter valet, samt ansvariga myndigheter avvisar denna modell med svepande argument om att den strider mot EU-reglerna. Detta trots att bla Polen, Portugal, Spanien och Italien har gjort liknande justeringar, och att EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen uppmanat länderna till anpassning av nuvarande marknadsmodell. Sverige har inte ens tagit upp frågan med EU.

Vad är då orsaken till detta?

Att politikerna inte förstår hur elmarknaden fungerar? Det är förvisso komplicerad materia.

Att Sverige vill visa sig duktiga och följa alla EU-regler till punkt och pricka?

Eller ännu värre-att det är ett sätt att smygbeskatta svenska folket med mer än 100 miljarder kronor om året. Genom att överskatta risken för roterande bortkoppling av elen avleds uppmärksamheten från de höga elpriserna och skapas en känsla av tacksamhet hos folk att de överhuvudtaget får någon el.

Kostnaderna att producera el för Sveriges behov är inte nämnvärt högre idag än för två år sedan.

Trots detta har det redan skett en förmögenhetsöverföring på 225 miljarder kronor från elkunderna till Svenska Kraftnät (Flaskhalsavgifter), ökad Moms till Finansdepartementet, Elproducenter, bla Vattenfall/Statens.

Av detta skall man nu betala tillbaka 55 miljarder kronor till elkunderna.

Inget har sagts om återbetalning av kommande höga elpriser. Mer än 100 miljarder kronor bedöms årligen komma in till staten kommande år, men detta berättar man inte för allmänheten. Dessutom kommer mycket höga vinster att hamna i övriga elproducenters fickor, något som inte heller dessa bolag vill skall debatteras.

Som nämnts ovan är elmarknadens funktion och prissättning ganska komplicerad. Bengts engagemang, kunskap och humor gjorde att många ändå kunde ta till sig budskapet. Det visade inte minst den livliga diskussionen vid kaffesamkvämet efteråt.

BEKEN-teamet gör dessutom regelbundna inlägg på LinkedIn. Man är uppe i inlägg nr 20. Om du inte redan har denna app, så skaffa den. Får du problem med detta - fråga Bengt Agert.

Vid Pennan/Leif

